

Številka: 31272-1/2014-13/006
Datum: 16.04.2014

**Zadeva: Dan intelektualne lastnine 2014
Sporočilo za javnost**

Avtorska pravica je od vseh pravic intelektualne lastnine v današnjem (digitalnem) svetu najbolj ranljiva in na največji preizkušnji. Ob množični uporabi novih tehnologij je reproduciranje enostavno in pri tem je pravo relativno neučinkovito. Zato je zakonodajalec pred veliko preizkušnjo, kako primerno zavarovati ustvarjalnost a pri tem ne preveč in nesorazmerno poseči v druge zagotovljene pravice (npr. pravice do zasebnosti, pravica do znanja ...).

Avtorska pravica kot pravni institut zagotavlja pravno varnost oziroma varstvo avtorskih del, torej ustvarjalnosti, ki je lastna različnim segmentom družbe (od tržno naravnanih dejavnosti na področju informacijskih tehnologij in računalništva do znanstvenih dejavnosti ter kulturnih in umetniških, kot so film, literatura, glasba, oblikovanje, arhitektura in vse, kar označujemo tudi z izrazom ustvarjalna ali kreativna industrija), pri čemer so si te med seboj različne in imajo tudi različni vpliv na gospodarsko in družbeno stvarnost.

Verjamemo, da bodo avtorska in sorodne pravice polno zaživele, ko bodo o njihovem pomenu, obsegu in obliki varstva ozaveščeni ustvarjalci in ko bodo tudi uporabniki razumeli in ozaveščeno spoštovali ustvarjalnost ter avtorsko in sorodne pravice na način, da za njimi stojijo trud, znanje in vloženo delo. Zato je treba v vsaki družbi v okviru sistema varstva avtorske in sorodnih pravic zagotavljati ravnotežje in vzpostavitev sistema, ki zagotavlja primerno plačilo za ustvarjalno delo avtorjev in imetnikov sorodnih pravic in primerno plačilo za uporabo s strani uporabnikov. To se začne s poštenimi praksami pri prenosu avtorske in sorodnih pravic od avtorja kot šibkejše stranke naprej na uporabnike oziroma posrednike. Le takšen sistem bo lahko zagotovil tudi uravnoteženo in učinkovito delovanje cele vrste posrednikov med ustvarjalcem in končnim uporabnikom.

S praznovanjem svetovnega dneva intelektualne lastnine, ki ga 26. aprila praznujejo vse države članice Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (WIPO), med katerimi je tudi Republika Slovenija, želi Urad RS za intelektualno lastnino počastiti pomen ustvarjalnosti za gospodarski in družbeni razvoj. S tem namenom 23. aprila 2014 organiziramo dogodek v skladu z letošnjo temo dneva intelektualne lastnine, ki se glasi »Film – univerzalna strast«. Dogodek posvečamo ustvarjalcem filma, predvsem vsem tistim manj vidnim, ki se jih večinska publika niti ne zaveda, dokler ni povabljen k ogledu odjavne "špice".

Film govori univerzalni jezik, ki učinkuje na vsako družbo in vsakogar. Film lahko navdihuje in z vero v srečen konec daje upanje, pomaga prepoznati čustva, pomaga razumeti in kritično vrednotiti svet. In z vsem tem ta svet in življenje tudi bogati. Film je univerzalna strast, ki jo ustvarjalci delijo z gledalci. Avtorji z uporabniki. Narediti film je vse prej kot preprosto. V filmski produkciji katere koli zvrsti so združeni številni prispevki zelo različnih ustvarjalcev. Scenaristi in igralci, režiserji in producenti, skladatelji in oblikovalci, montažerji, mojstri fotografije in kamere, zvočni in svetlobni tehniki, ustvarjalci posebnih učinkov in novih tehnologij ... vsak prispeva svojo iskro ustvarjalnosti in inovativnega genija v eno najbolj kompleksnih skupinskih stvaritev. Če bi umanjkal le eden izmed njih, bi končnega izdelka sploh ne bilo. Zato želimo osvetliti in ozavestiti pomen vse tiste strukture, ki tak izdelek omogoča, vsej raznoteri ustvarjalni ekipi, predvsem njenim manj vidnim članom iz ozadja, iz druge vrste.

Urad RS za intelektualno lastnino bo v ta namen 23. aprila 2014 ob 15. uri skupaj s Slovenskim filmskim centrom in Slovensko kinoteko v prostorih Slovenske kinoteke za filmske ustvarjalce izvedel brezplačno posvetovalnico o pomenu varovanja avtorske pravice, na kateri bodo pravni strokovnjaki urada predstavili avtorsko pravo za filmske ustvarjalce.

Posebej pa bomo organizirali dogodek za mladostnike, da bodo razumeli ustvarjanje z vidika avtorske pravice in ga znali spoštovati. Ta dogodek se bo odvil v dopoldanskem času, ko bo urad skupaj s filmskim režiserjem in scenaristom Miho Hočevrjem in v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo, Slovensko kinoteko in Slovenskim filmskim centrom predstavil filmsko ustvarjanje in avtorsko pravico dijakom Gimnazije Ledina.

Vesna Stanković Juričić
direktorica

Več o letošnjem Dnevu intelektualne lastnine na <http://www.wipo.int/ip-outreach/en/ipday/>

